

ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΓΝΩΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ ΤΟΥ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΑΠΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΣΑΝ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΚΥΗΣΗΣ

Βάιος Πορφυριάδης

Εκπαιδευτικές Μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσσαλονίκης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ
(πρώην Δ.Ε.Β.Ε)

35^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΕ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

9-12 Νοεμβρίου 2022 / Makedonia Palace, Θεσσαλονίκη

ΗΜΕΡΑ ΚΟΙΝΟΥ
13 Νοεμβρίου 2022 / Makedonia Palace, Θεσσαλονίκη

PCO: INVENTICS A.E. - Madevents.gr | T: +30 5710271800 | info@madevents.gr | www.madevents.gr | ΑΡ. ΕΜ. Π.Μ. Α.Α.Π. ΕΠΙΧ. ΜΠ.Π. 2918/200001/1/08

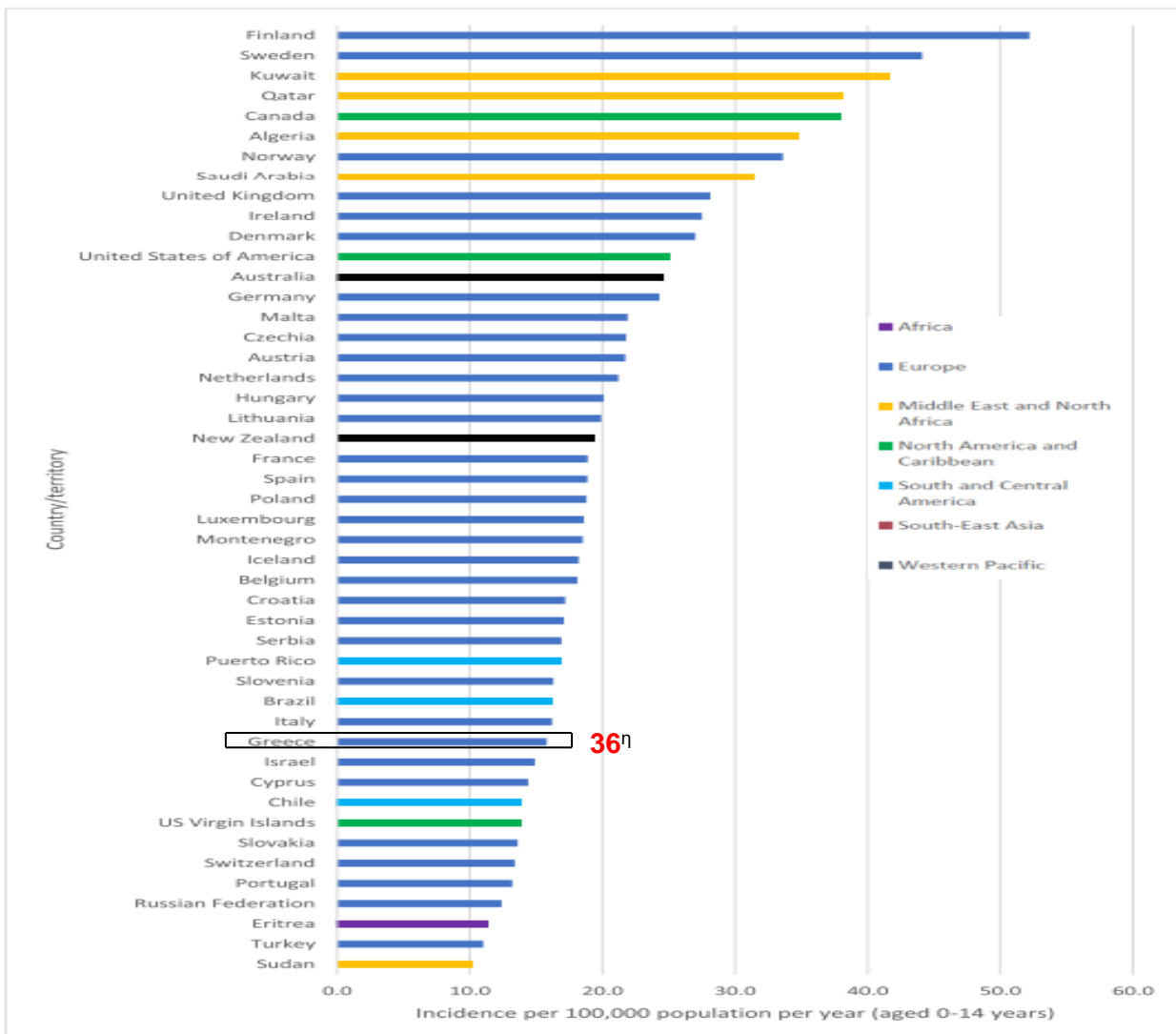

Fig. 1 – Published age-standardised incidence of type 1 diabetes reported in children aged 0–14 years.

Ogle, G. D., James, S., Dabelea, D., Pihoker, C., Svensson, J., Maniam, J., Klatman, E. L. & Patterson, C. C. (2022). Global estimates of incidence of type 1 diabetes in children and adolescents: Results from the International Diabetes Federation Atlas10th edition. *Diabetes research and clinical practice* 183 109083 (pp 4-6).

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0168822721004423>

1^η χώρα στην εμφάνιση του ΔΤ1 είναι η **Φιλανδία**.

Στην 36^η θέση εμφάνισης του ΔΤ1 είναι η **Ελλάδα**.

Στις 15 πρώτες χώρες στο κόσμο στην εμφάνιση ΔΤ1, οι 8 είναι χώρες της Ευρώπης. Δηλαδή εμφάνιση της νόσου σε **πολύ υψηλά και υψηλά επίπεδα**. Συνεπώς σχεδόν το 1/2 των χωρών αντιπροσωπεύουν το πολύ υψηλά επίπεδα εμφάνισης της νόσου σε παιδιά.

Οι παράγοντες που επηρεάζουν την εμφάνιση του ΣΔ, είναι ο τρόπος ζωής, οι οικονομικοί πόροι, η διατροφή και η κληρονομικότητα.

ΔΙΑΒΗΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Το 10% του πληθυσμού νοσεί: που αναλογεί στο **1.050.635**.
- Το 4.6% αφορά Σακχαρώδης Διαβήτης τύπου 1 : **47.782**.
- Το 1,1 αφορά Σακχαρώδης Διαβήτης Κύησης: **11.308**.

Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Συλλόγων ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη για το έτος 2020.

[Αριθμός πασχόντων από Σακχαρώδη Διαβήτη στην Ελλάδα – Νεότερα δεδομένα από την ΗΔΙΚΑ για το έτος 2020 | Γλυκός Πλανήτης \(glikos-planitis.gr\)](#)

Σε προηγούμενη μελέτη

- Σε παρόμοια μελέτη το 2018 σε άντρες και γυναίκες εκπαιδευτικούς. Ο στόχος της ήταν διαπίστωση της γνώσης σχετικά με τη νόσο του Σακχαρώδη Διαβήτη και τον έλεγχο αξιοπιστίας του ερωτηματολογίου RMKS σε γενικό πληθυσμό.
- Έγιναν δοκιμασίες Cronbach Alpha, PCA για 122 δείγματα (73,8%) ήταν γυναίκες ηλικίας $48,19 \pm 1,01$.

Σε προηγούμενη μελέτη τα αποτελέσματα

- Το 5,7% του δείγματος είχαν Σ.Δ (n=7). και από αυτό το 85,7% **τύπου 2 (n=6)**
- Το 85,8 % Εμφάνισαν ΣΔ σε ηλικία 40-57 ετών.

Τύπος Διαβήτη	Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Τύπος 1	1	14.3	14.3
Τύπος 2	6	85.7	100.0
Total	7	100.0	

Έχετε Διαβήτη;	1) Ναι:	7	5,7 %
	2) Όχι:	115	94,3 %
	Chi-square:	127,000	

- 71.4% το ανακάλυψαν τυχαία και από αυτό το 50% έκαναν εξετάσεις λόγω κληρονομικότητας.
- Το 13.6% (n=11) του δείγματος νόσησε από Διαβήτη κύησης.

	Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	NAI	11	13.6	13.6
	OXI	70	86.4	100.0
	Total	81	100.0	

Σε προηγούμενη μελέτη Τα αποτελέσματα Α Του Cronbach Και PCA

Ο συντελεστής α του Cronbach = 0,692. Δοκιμασίες Cronbach alpha και PCA εξαιρέθηκαν 17 και 18 από τις 20 ερωτήσεις του *RMKS*, διότι απαντώνται σε περίπτωση χορήγησης ινσουλίνης. Σαφώς χρειάζεται γνώση σχετικά με χρήση της.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
,692	18

Ερωτηση17	0.04918	0.0103	0.0881
Ερωτηση18	0.03279	0.0007	0.0648

Σε προηγούμενη μελέτη Τα αποτελέσματα Α Του Cronbach Και PCA

• Υπήρχαν υψηλές αποδόσεις σε ερωτήσεις (8,9,13,19) που αφορούσαν την άσκηση την διατροφή και τη προληπτική εξέταση.

• Το PCA: το MKO > 0,5 ήταν 0,622. Οι 7 συνιστώσες ερμηνεύουν το 60,2% της συνολικής διακύμανσης

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,622
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	271,018
	df	153
	Sig.	,000

	Mean	95% Confidence Interval of the Difference	
		Lower	Upper
Ερωτηση1	0.73770	0.6585	0.8169
Ερωτηση2	0.24590	0.1684	0.3234
Ερωτηση3	0.63115	0.5443	0.7180
Ερωτηση4	0.79508	0.7224	0.8677
Ερωτηση5	0.24590	0.1684	0.3234
Ερωτηση6	0.39344	0.3055	0.4814
Ερωτηση7	0.42623	0.3372	0.5152
Ερωτηση8	0.08197	0.0326	0.1313
Ερωτηση9	0.95082	0.9119	0.9897
Ερωτηση10	0.71311	0.6317	0.7945
Ερωτηση11	0.45902	0.3693	0.5487
Ερωτηση12	0.31148	0.2281	0.3948
Ερωτηση13	0.90164	0.8480	0.9552
Ερωτηση14	0.45902	0.3693	0.5487
Ερωτηση15	0.25410	0.1757	0.3325
Ερωτηση16	0.23770	0.1611	0.3143
Ερωτηση17	0.04918	0.0103	0.0881
Ερωτηση18	0.03279	0.0007	0.0648
Ερωτηση19	0.94262	0.9008	0.9845
Ερωτηση20	0.74590	0.6675	0.8243

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

- Να μελετηθεί κατά πόσον οι γυναίκες εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες εμφάνισαν Σακχαρώδη Διαβήτη Κύησης γνωρίζουν τη νόσο του σακχαρώδη διαβήτη αλλά και την διαχείριση του.

Χρήση Ερωτηματολογίων

- Δημογραφικό
- Revised Michigan Diabetes Knowledge Scale (RMKS) για την αξιολόγηση της γνώσης του Σ.Δ

Στατιστικοί έλεγχοι:

- 2) Δημογραφική μέτρηση του πληθυσμού, το ηλικιακό τους φάσμα, υπηρεσιακή ιδιότητα και επίπεδο σπουδών
- 2A) Μετρήσεις προς το πεδίο ενδιαφέροντος της έρευνας για επάρκεια ως προς το ειδικό ερωτηματολόγιο με σκοπό τις συσχετίσεις
- 2B) Μέτρηση του δείκτη Cronbach A και PCA

Δημογραφικά Αποτελέσματα:

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Απάντησαν 50 εκπαιδευτικοί υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Η πλειοψηφία (100%) ήταν γυναίκες.

Το 52% των ερωτηθέντων ήταν ηλικίας ≤ 50 ετών και ο Μ.Ο. ηλικίας 46,82 έτη.

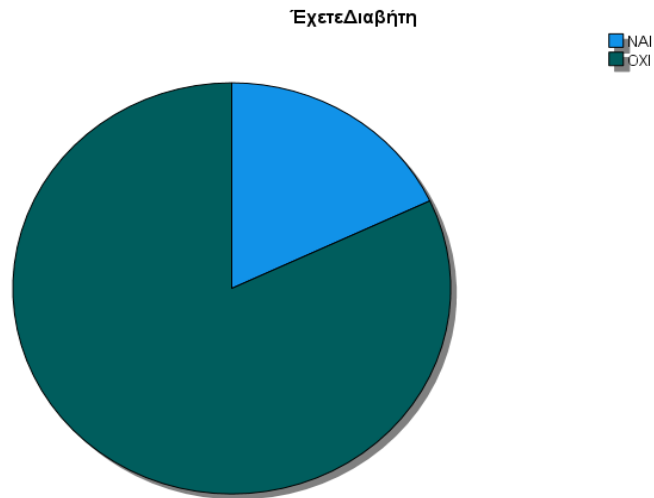
Το 60% κατείχαν Βασικό τίτλο σπουδών

Φύλο	- Γυναίκες: 90 (100%)
Ηλικία	Μ,Ο 45,02 (+/-7,042)
Επίπεδο εκπαίδευσης	1) ΑΕΙ ΤΕΙ: 30 60% 2) Μα/Phd 20 40%

9 από τους ερωτηθέντες εμφάνισαν Σ.Δ. (18%), εκ των οποίων οι 7 είχαν Σ.Δ.Τ.2 (14%).

Έχετε Διαβήτη					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	9	18,0	18,0	18,0
	OXI	41	82,0	82,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Τύπος Διαβήτη					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	41	82,0	82,0	82,0
	ΣΔΤ1	2	4,0	4,0	86,0
	ΣΔΤ2	7	14,0	14,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

-Σύμφωνα με τα αποτελέσματα η εμφάνιση του Σ.Δ. στο (14%) ήταν από την ηλικία 25 ετών και πάνω.

-Σακχαρώδη Διαβήτη Κύησης (ΣΔΚ) εμφάνισε το 24%

- το 8% εμφάνισε ΣΔ μετά τη κύηση

- το 2 δείγματα εμφάνισαν ΣΔ μετά τη κύηση ενώ είχαν εμφανίσει ΣΔ κατά τη κύηση

Πότε εμφανίστηκε					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	41	82,0	82,0	82,0
	1-15ετων	2	4,0	4,0	86,0
	25>	7	14,0	14,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Είχατε Διαβήτη Κύησης					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	12	24,0	24,0	24,0
	OXI	38	76,0	76,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Εμφανίσατε ΣΔ μετά τη κύηση					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	4	8,0	8,0	8,0
	OXI	46	92,0	92,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Είχατε Σακχαρώδη Διαβήτη Κύησης * Εμφανίσατε ΣΔ μετά τη κύηση Crosstabulation					
Count		Εμφανίσατε ΣΔ μετά τη κύηση			Total
		Εμφανίσατε ΣΔ μετά τη κύηση		Total	
		NAI	OXI		
Είχατε Διαβήτη Κύησης	NAI	2	10	12	
	OXI	2	36	38	
Total		4	46	50	

- Το 16% των πασχόντων το ανακάλυψε κατόπιν τακτικών εξετάσεων από τα οποία το 14% οδηγήθηκαν σε εξέταση λόγω κληρονομικότητας
- Το 6% του δείγματος έχει τουλάχιστον ένα τέκνο που νοσεί από ΣΔ

Το ανακαλύψατε τυχαία				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	38	76,0	76,0	76,0
NAI	4	8,0	8,0	84,0
OXI	8	16,0	16,0	100,0
Total	50	100,0	100,0	

Εξέταση λόγο Κληρονομικότητας				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	38	76,0	76,0	76,0
NAI	7	14,0	14,0	90,0
OXI	5	10,0	10,0	100,0
Total	50	100,0	100,0	

Υπάρχει τέκνο με Διαβήτη				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	3	6,0	6,0	6,0
OXI	47	94,0	94,0	100,0
Total	50	100,0	100,0	

RMKS ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ PCA

Δοκιμασίες Cronbach alpha του ερωτηματολογίου RMKS, είναι: Cronbach $\alpha=0,672$.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
,672	20

PCA. Ανάλυση κύριων συνιστωσών στο RMKS ο δείκτης εκτιμήθηκε $MKO=0,613$

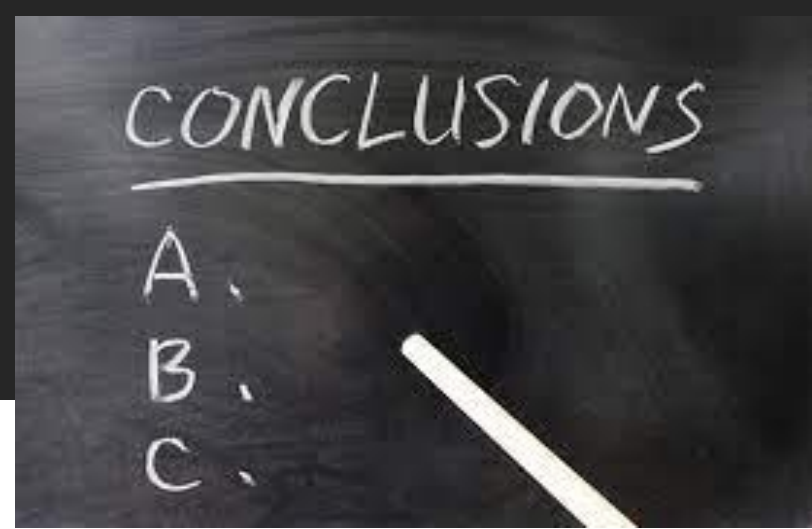
KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,613
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	358,434
	df	190
	Sig.	<,001

Από τα αποτελέσματα της ανάλυση προέκυψαν ότι 6 παράγοντες με τιμή >1 εξηγούν 65,345% συνολικής διακύμανσης.
 Ο 7ος παράγοντας φτάνει οριακά το 1.

Component	Total Variance Explained					
	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	4,434	22,169	22,169	4,434	22,169	22,169
2	2,417	12,083	34,252	2,417	12,083	34,252
3	1,837	9,187	43,439	1,837	9,187	43,439
4	1,680	8,398	51,836	1,680	8,398	51,836
5	1,509	7,543	59,379	1,509	7,543	59,379
6	1,193	5,966	65,345	1,193	5,966	65,345
7	,921	4,604	69,949			
8	,862	4,309	74,259			
9	,827	4,136	78,395			
10	,797	3,983	82,378			
11	,656	3,280	85,658			
12	,608	3,038	88,696			
13	,482	2,409	91,105			
14	,439	2,196	93,301			
15	,342	1,709	95,011			
16	,282	1,410	96,421			
17	,253	1,264	97,685			
18	,233	1,166	98,851			
19	,151	,756	99,607			
20	,079	,393	100,000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Συμπεράσματα

- Το ποσοστό του δείγματος ήταν γυναίκες 100%
- Νοσεί 18%, από το οποίο το 14% έχει Διαβήτη τύπου 2 με φάσμα ηλικιών από 25 ετών και πάνω
- $N=7$ από τα 9 άτομα που νοσούν το ανακάλυψαν κατόπιν τυπικής εξέτασης που αφορά τη ασθένεια του διαβήτη λόγω κληρονομικότητας.
- 12 από τις 50 γυναίκες, λίγο λιγότερο δηλαδή από $1/4$ του δείγματος εμφάνισε διαβήτη κύησης και 2 περιπτώσεις σε ποσοστό 14% των οποίων εξελήχθηκε σε Διαβήτη τύπου 2
- Ο συντελεστή Cronbach α ($\alpha > 0,6$). Επίπεδο αξιοπιστίας του RMKS επομένως η τιμή είναι ικανοποιητική με ($\alpha = 0,672$).
- Ο έλεγχος PCA > 0.5 με τιμή (MKO = 0,613), οι πρώτες 6 παράγοντες του ερωτηματολογίου μπορούν να αποδώσουν σε γενικό πληθυσμό με στοιχειώδεις γνώσεις σχετικά με τη νόσο του Σακχαρώδη διαβήτη.
- Οι διαφορές ανάμεσα στις δύο μελέτες ήταν μικρές καθώς το δείγμα που αξιοποιούσε τις ερωτήσεις ικανοποιητικά ήταν μικρό αλλά ικανό ώστε να φέρει αποτελέσματα.
- Η ποιότητα του ερωτηματολογίου είναι σαφώς καλύτερη όταν απευθύνεται σε σχετιζόμενα με τη νόσο άτομα, για τη παρούσα μελέτη 15 δείγματα έχουν συσχέτιση με τη νόσο το ΣΔ. Είτε οι ίδιοι είτε μέσω των τέκνων.

Σύμφωνα με τα παραπάνω Συμπεράσματα, σαφώς το ερωτηματολόγιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να δώσει ικανοποιητικά αποτελέσματα, αφετέρου η γνώση για την νόσο του Σακχαρώδη διαβήτη φαίνεται ότι υπάρχει και στο γενικό πληθυσμό σε διαφορετικό επάγγελμα από αυτό του υγειονομικού, όπως αυτό των εκπαιδευτικών.

- Όσο μεγαλύτερο είναι το δείγμα μελέτης που εμπλέκεται ενεργά με τη νόσο του ΣΔ σε σχέση με το σύνολο των ερωτηθέντων διαφοροποιεί ποιοτικά και τις τιμές του ερωτηματολογίου, κάνοντας το λειτουργικό για έρευνα.

Εκπαιδευτικοί – Σεμινάρια ΣΔ – αξιολόγηση – ποιότητα.

ΚΑΛΟ ΧΕΙΜΩΝΑ